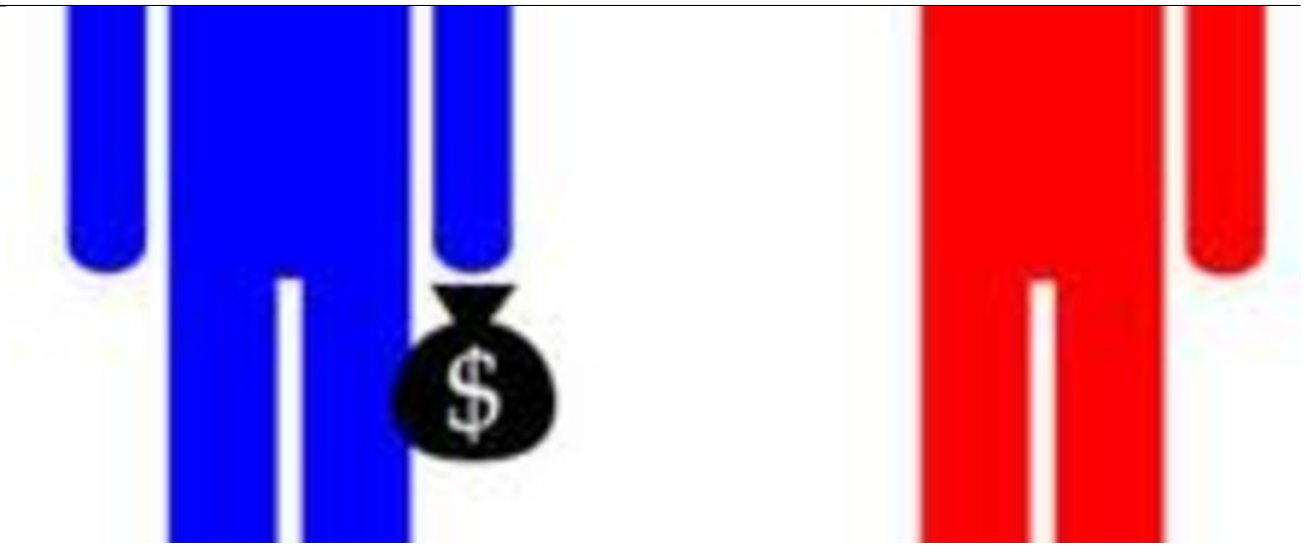

Ábrák a liberalizmusról

2011 december 30. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

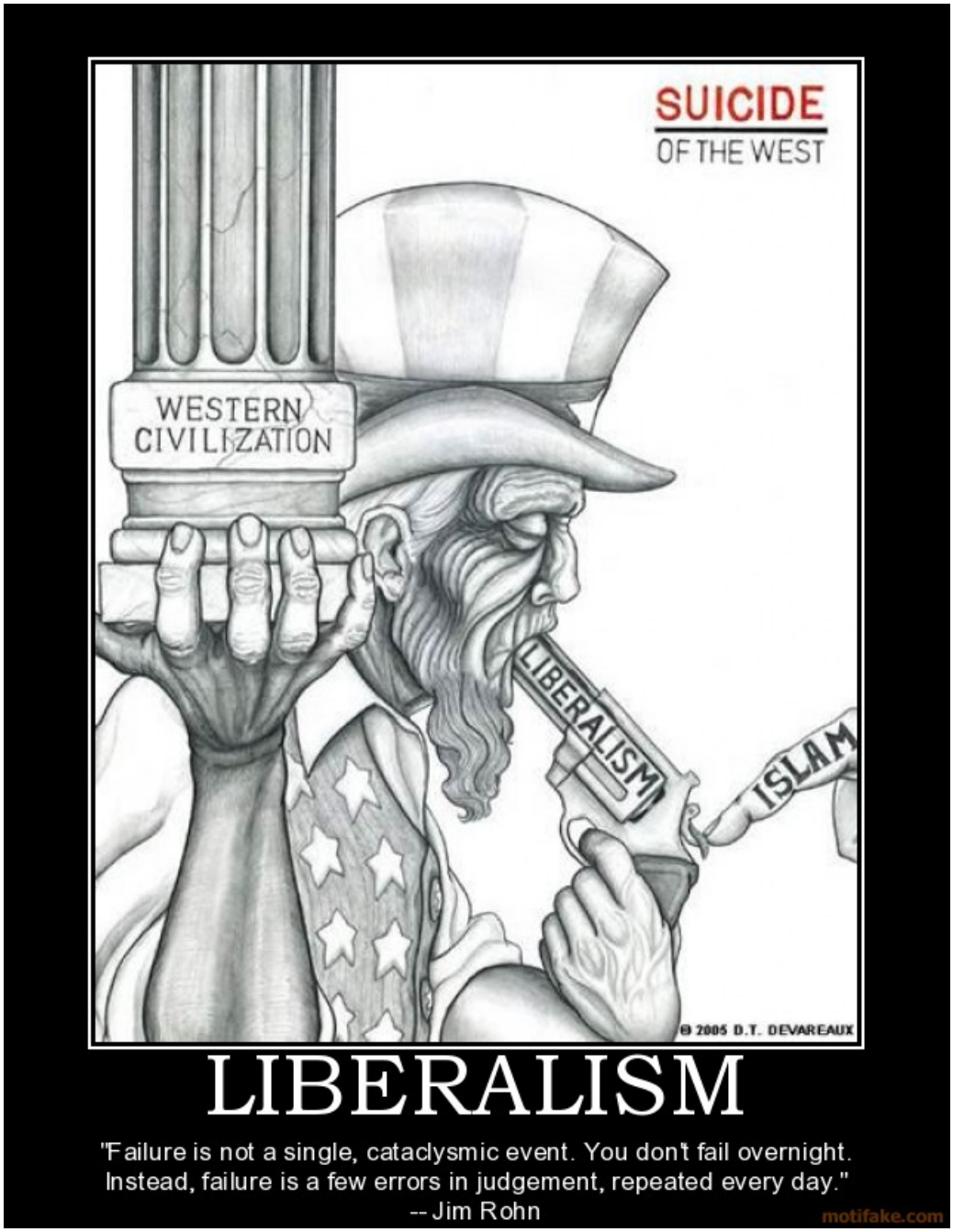
Értékelés kiválasztása

Még nincs értékelve

Mérték

A liberalizmus sosem volt összefügg? eszmerendszer. Csak némely anyagias politikai ügy, az egyén korlátlan szabadságában való hit, illetve a hagyományos közösségekkel szembeni bizalmatlanság rendezte egybe szószólóit. Jelenleg (idehaza és többnyire Európa-szerte) három iskola m?ködik.

Létezik egy neoliberális gondolatiság – nyílt gazdasági érdekérvényesítéssel, burkolt politikai artikulálódással. A szabadpiaci verseny és a kozmopolitizmus pártolójaként. Másodszor vannak a bukott, de éledez? szociálliberális szervezetek, amelyek a piaci versenyb?l fakadó egyenl?tlenségre adnak választ. A szocialista elvet – az anyagi egyenl?séget – kavargatják a klasszikus eszmébe. A lemaradókat segélyekkel, pozitív diszkriminációval próbálják felemelni. A szociálliberalizmus születése (de léte is) voltaképp a neoliberalizmus versenyének káros következményeire vezethet? vissza. Végül beszélhetünk egy pluralista és zöldalapokon álló „új hullámról”, amely tanult a liberális kudarcokból. Keverik is rendesen az ideák katyvaszát: multiellenesek, a közösség felé is kacsingatnak, környezetvéd?k is, viszont végtelenül relativizálják a világot. Vallják: nincs igazság, csak vélemény; nincsenek végs? társadalmi normák, csak a szabadság. Egy közvetlenebb demokráciát álmodnak, de még nem találták meg a koherens mondanivalójukat.

A neoliberalizmusnak kevés képvisel?je akad az európai országok parlamentjeiben. A szocialista változat cs?döt hozott Európára, és társadalmi igazságtalanságot okozott pazarlóan segélyez? programja. Bele is bukott. A harmadik iskola esetében pedig kérdés, hogy egyáltalán el tudják-e magukat úgy helyezni a politikai dimenzióban, hogy rátaláljanak biztos szavazóikra. Haldoklana a liberalizmus? Mi végett kell hát velük foglalkoznunk? A magyar viszonyokat szemlélve: ha a neoliberális SZDSZ kiesett, a szociálliberális gyurcsányista politika megbukott, az LMP pedig nem leli helyét – miért szólunk oly sokat róluk? És számomra is adódik egy kérdés: miért igyekeztem egy éven keresztül huszonhat részben bemutatni a liberalizmus hazugságait e lap hasábjain, ha lemen?ben van a

csillaguk? Mert a liberalizmus – akár egy káros energia – nem veszett el, csak átalakult. A neoliberalizmus átszivárgott a gazdasági hatalomba és a többi pártba. F? mondanivalója, a szabadpiaci verseny, illetve az abszolutizált szabadságeszmény minden oldalon felüti fejét. Vannak hús-vér képvisel?i a bal- és (bármennyire vitatják) a jobboldalon is. Itthon is. Nincs ugyan demokratikus úton megszerzett, önálló politikai hatalmuk, de a globális t?ke egyes intézményei által országokat irányítanak. Gondoljunk csak Görögországra vagy Olaszországra, ahol a neoliberalizmus elveit képvisel? globális pénzhatalom váltott kormányt. Választások nélkül, a népszuverenitást megcsúfolva. S?t! Itthon is megvan rá az esély, hogy kikényszerítsék ezt. Ahogy Róna Péter közgazdász fogalmazott: ha Orbán sokáig húzza a kötelet a piacokkal, akkor azok könnyen elsöpörhetik a kormányát.

A pénzügyi válságra rossz választ kínált a szociálliberalizmus. Korábban is buktak meg közülük (Blair, Schröder), de agóniájuk vége ez volt. Szervezeteik viszont hamar visszakerülhetnek a hatalomba. A válság utáni akut problémákra ajánlott bizonyos szociális megoldások, ha azokat új szájak mondják és megtartják a szabadság vonzó mázát, könnyen ismét elcsábíthatják a választókat. Ha képesek új arcokat csatasorba állítani. Itthon egyel?re a hiteltelen, bukott miniszterelnök, Gyurcsány Ferenc igyekszik ennek az újjászületésnek az élére állni.

A harmadik, a kevert „új hullám”, egyel?re nem tudta magát pozicionálni. Sem nálunk, sem Európa nagyobb országaiban nincs önálló karaktere. Abban bíznak jogosan, hogy jobbról és balról is partnerként tekinthetnek majd rájuk. De ehhez egy modern, fiatalos és plurális jelleg? önarcképet kell megfesteniük. Ez hosszadalmas és sikertelenséggel fenyeget? folyamat. Bár lassú víz partot mos.

Összefoglalva: ha a neoliberális elveket képvisel? pénzügyi intézetek kormányokat buktatnak vagy demokráciákra tudják er?szakolni társadalomfilozófiájukat, ha az egyenl?ségre törekv? szabadelv? szervezetek ismét éledeznek, és ha egyeseknek van új mondanivalójuk a globalizmus kihívásaira, akkor nem állíthatjuk, hogy az eszmének leáldozott volna. Ne felejtsük el: míg a neoliberalizmus legnagyobb b?ne az embertelen verseny, a szociálliberalizmus pedig a társadalmi igazságosság ellen vét, addig az „új hullám” változata megkérd?jelez minden hagyományos normát, és nihilizmusba taszítja az egyént. De a közös b?nök a legsúlyosabbak. Az egyén szabadságát oly módon kívánják ma is végteleníteni, hogy annak minden közösség és az abból fakadó hagyományos erkölcs áldozatul esne. Így – ha látszólag er?tlenek is – ne engedjük, hogy a humánum a liberális hegemónia áldozata legyen.
Nagy Ervin- magyarhirlap.hu

Ajánló